09/08/2023

Άγιος Απόστολος Ματθίας: Ο αντικαταστάτης του προδότη μαθητή

/ Βίοι Αγίων

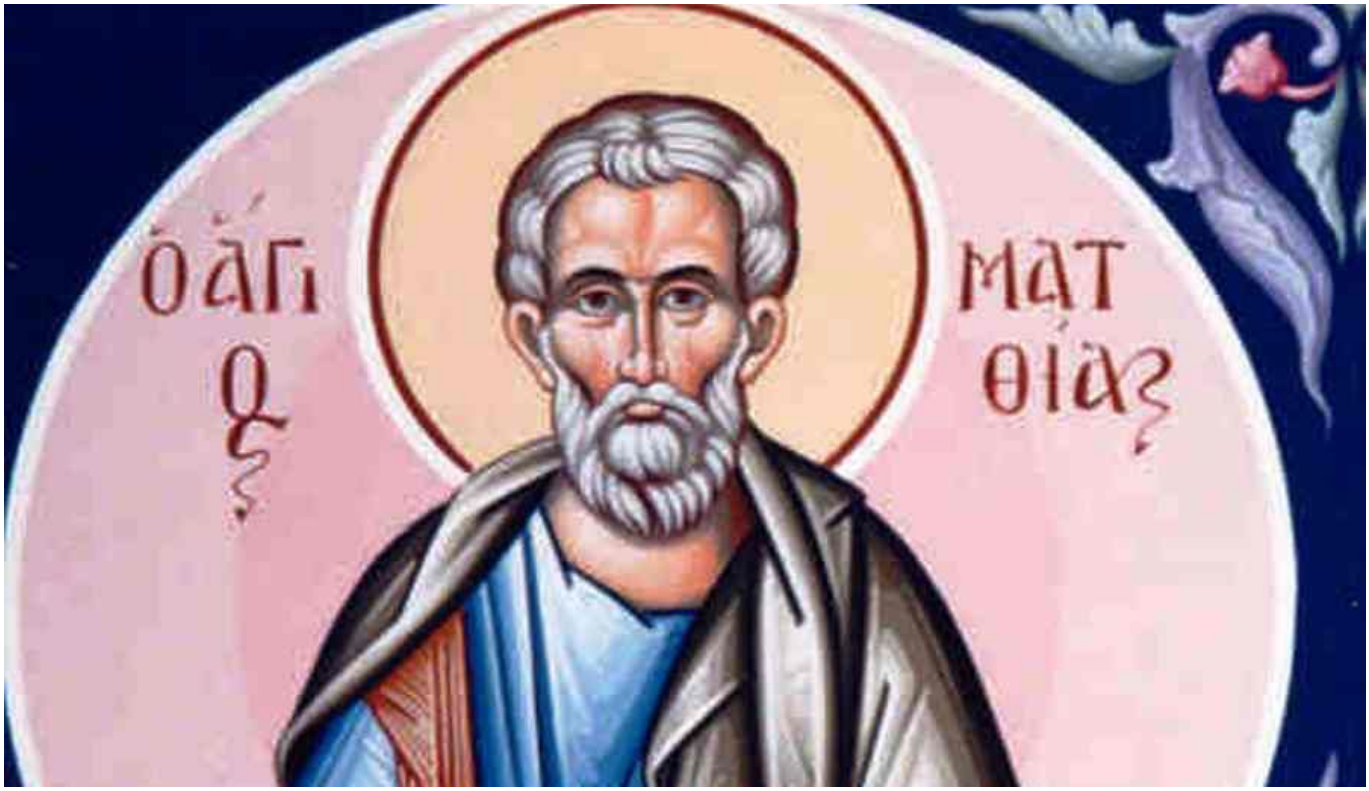

- **Λάμπρος Σκόντζος, Θεολόγος**

Ο Κύριός μας κάλεσε δώδεκα άνδρες για να σχηματίσει την ομάδα των αποστόλων, οι οποίοι έμελλαν να συνεχίσουν το απολυτρωτικό Του έργο. Ο αριθμός δώδεκα δεν είναι τυχαίος, αλλά έχει βαθύτατο συμβολισμό. Στους Εβραίους ο χρόνος είχε δώδεκα μήνες και το ημερονύκτιο δώδεκα ώρες (Ιωαν.11,9), συμβολίζοντας την πληρότητα του χρόνου. Ο Ιακώβ – Ισραήλ, είχε δώδεκα παιδιά (Γεν.35,22 – 27). Το Ισραήλ αποτελούνταν από δώδεκα φυλές (Γεν.49,28). Αλλά και Ο Χριστός κάλεσε ως μαθητές Του δώδεκα άνδρες (Ματθ.10,1). Μάλιστα τους προμήνυσε ότι στη βασιλεία Του θα στηθούν δώδεκα θρόνοι, να καθίσουν οι δώδεκα μαθητές Του να κρίνουν τις δώδεκα φυλές του Ισραήλ (Ματθ.19,28.Λουκ.22,30.Αποκ.5,10).

Ο παλιός Ισραήλ αποτελούνταν από τις δώδεκα φυλές, των αντίστοιχων δώδεκα

γιων του Ιακώβ, ο οποίος είχε λάβει από το Θεό την προσηγορία Ισραήλ (Γεν.28.10). Αλλά η αποστολή του παλιού Ισραήλ έληξε, με την περάτωση του επί γης σωτηριώδους έργου του Χριστού. Επάνω στον φρικτό Γολγοθά συνήφθη η νέα και αιώνια διαθήκη μεταξύ του Θεού και ανθρώπου με το Αίμα του Χριστού, θέτοντας τέλος στην παλιά διαθήκη, η οποία είχε συναφθεί στο Σινά (Εβρ.8,6). Τη θέση του παλιού Ισραήλ πήρε πια ο νέος Ισραήλ του Θεού, ο νέος λαός του Θεού της χάριτος, η Εκκλησία, η οποία συμπεριλαμβάνει ολόκληρη την ανθρωπότητα. Έτσι έπρεπε να αντιπροσωπευτεί από αντίστοιχους σε αριθμό αποστόλους.

Ο **Ματθίας** δεν αναφέρεται στους καταλόγους των αποστόλων, αλλά, για πρώτη φορά στο 1ο κεφάλαιο του Βιβλίου των Πράξεων των Αποστόλων. Μετά την προδοσία και την έκπτωση του Ιούδα Ισκαριώτη μειώθηκε ο αριθμός των αποστόλων και έπρεπε να αναπληρωθεί η θέση του προδότη μαθητή. Γι’ αυτό, αμέσως μετά την Ανάληψη συγκεντρώθηκαν οι απόστολοι και μαζί περίπου 120 μαθητές από τον ευρύτερο κύκλο των μαθητών του Χριστού, για να συμπληρώσουν τον αριθμό δώδεκα, προφανώς, κατά παραγγελία του Κυρίου, πριν αναληφτεί.

Κατά προτροπή του Πέτρου «έστησαν δύο άνδρες, τον Ιωσήφ τον καλούμενον Βαρσαββάν, ος επεκλήθη Ιούστος, και Ματθίαν, και προσευξάμενοι είπον΄ συ Κύριε, καρδιογνώστα πάντων, ανάδειξον όν εξελέξω εκ τούτων των δύο ένα, λαβείν τον κλήρον της διακονίας ταύτης και αποστολής, εξ’ ής παρέβη Ιούδας πορευθήναι εις τον τόπον τον ίδιον» (Πράξ.1,23-26). Έριξαν λοιπόν κλήρους. «Ο κλήρος έπεσεν επί Ματθίαν, και συγκατεψηφίσθη μετά των ένδεκα αποστόλων» (Πράξ.1,26).

Δεν έχουμε δυστυχώς άλλες πληροφορίες για την κατοπινή δράση του **αποστόλου Ματθία**. Μάλιστα ακόμα και το όνομά του συγχέεται από κάποιους. Η συριακή έκδοση της ιστορίας του Ευσεβίου ονομάζει τον **Ματθία** ως Τολμάι. Ο Κλήμης ο Αλεξανδρέας τον αποκαλεί Ζακχαίο, κάποιοι άλλοι Βαρνάβα.

Όπως αναφέρει ο βυζαντινός συγγραφέας Κάλλιστος Ξανθόπουλος, ο Ματθίας διάλεξε να κηρύξει αρχικά το Ευαγγέλιο στην Ιουδαία και κατόπιν πήγε στην Αιθιοπία. Αλλά δεν πρόκειται για την σημερινή Αιθιοπία της Αφρικής, αλλά για μια ομώνυμη περιοχή του Καυκάσου, ταυτισμένη με την μυθική Κολχίδα, η οποία σήμερα βρίσκεται στην σημερινή Γεωργία. Εκεί κήρυξε το Ευαγγέλιο με θέρμη και ζήλο, μεταστρέφοντας πολλούς ειδωλολάτρες στο Χριστό. Οι φανατικοί ιερείς των ειδώλων τον συκοφάντησαν στις αρχές, και εκείνες τον παρέδωσαν στον μανιασμένο ειδωλολατρικό όχλο, οι οποίοι τον σταύρωσαν. Οι Γεωργιανοί ευλαβούνται τον άγιο Ματθία, ως φωτιστή τους και επιδεικνύουν σημείο στο σωζόμενο ρωμαϊκό φρούριο Γκόνιο (στην αρχαία πόλη Άψανθος), στη σημερινή Αζαρία, τον τόπο της ταφής του.

Σε σωζόμενο αρχαίο κείμενο με τίτλο: «Σύνοψη του Δωρόθεου», αναφέρεται πως ο **Ματθίας** κήρυξε το Ευαγγέλιο σε βάρβαρους και ανθρωποφάγους, στο εσωτερικό της Αιθιοπίας, όπου βρίσκεται το λιμάνι του Ύσσου, στις εκβολές του ποταμού Φάση. Πέθανε στη Σεβαστούπολη, και τάφηκε εκεί, κοντά στο ναό του «θεού» Ήλιου. Σε άλλο σωζόμενο κοπτικό κείμενο, που τιτλοφορείται «Πράξεις του Ανδρέα και του Ματθία», τοποθετείται η δράση του, παρόμοια, στην «πόλη των κανίβαλων» στην Αιθιοπία.

Σύμφωνα με άλλη παράδοση ο **Ματθίας** λιθοβολήθηκε στην Ιερουσαλήμ από τους Ιουδαίους και στη συνέχεια αποκεφαλίστηκε. Κατά τον Ιππόλυτο Ρώμης, ο **Ματθίας** πέθανε σε βαθιά γεράματα στην Ιερουσαλήμ.

Είναι σημαντική η παρατήρηση του Κλήμεντα του Αλεξανδρέα, ο οποίος στο έργο του «Στρωματείς» (vi.13)ανφέρει τα εξής, για τον άγιο **απόστολο Ματθία**: «Δεν έγιναν απόστολοι μόνο και μόνο επειδή επιλέχτηκαν για την ιδιαιτερότητα της φύσης τους, αφού και ο Ιούδας επελέγη μαζί τους. Αλλά ήταν ικανοί να γίνουν απόστολοι, γιατί επιλέχτηκαν από αυτόν που προβλέπει ακόμα και απώτερα προβλήματα. Με αυτόν τον τρόπο ο **Ματθίας**, που δεν επελέγη μαζί τους, μόλις απέδειξε με την αξία του ότι αξίζει να γίνει απόστολος, αναπλήρωσε τον Ιούδα».

Η μνήμη του εορτάζεται στις 9 Αυγούστου.

(Πηγή: pemptousia.gr)